

Sabima kartleggingsnotat 55-2025

Insekter i indre strøk av Møre og Romsdal i 2025

Av Steffen Adler, Halvard Hatlen, Øystein Folden, Geir Gaarder, Perry Gunnar Larsen, Eystein Opdøl, John Bjarne Jordal

Brunt vårfly (Cerastis leucographa) VU, Oppdølsstranda, 17.04.2025. Foto: SA.

Insekter i indre strøk av Møre og Romsdal i 2025

Sammendrag

Norsk entomologisk forening avdeling Møre og Romsdal har i 2025 kartlagt insekter på utvalgte lokaliteter i indre Møre og Romsdal. Medlemmene har besøkt om lag 16 lokaliteter fordelt på kommunene Sunndal, Molde, Rauma og Fjord. Totalt ble 311 insektarter og 14 arter av edderkoppdyr observert. Blant insektene var det fem truede/nært truede arter, alvesmyger (*Pyrgus alveus*) EN, brunt vårfly (*Cerastis leucographa*) VU, almepraktmåler (*Abraxas sylvata*) VU, mnemosynesommerfugl (*Parnassius mnemosyne*) NT og elegant midjeblomsterflue (*Sphegina elegans*) NT. På høsten ble det gjennomført et medlemsmøte i Tingvoll der funn fra kartleggingen ble studert.

Emneord: sommerfugler, biller, tovinger.

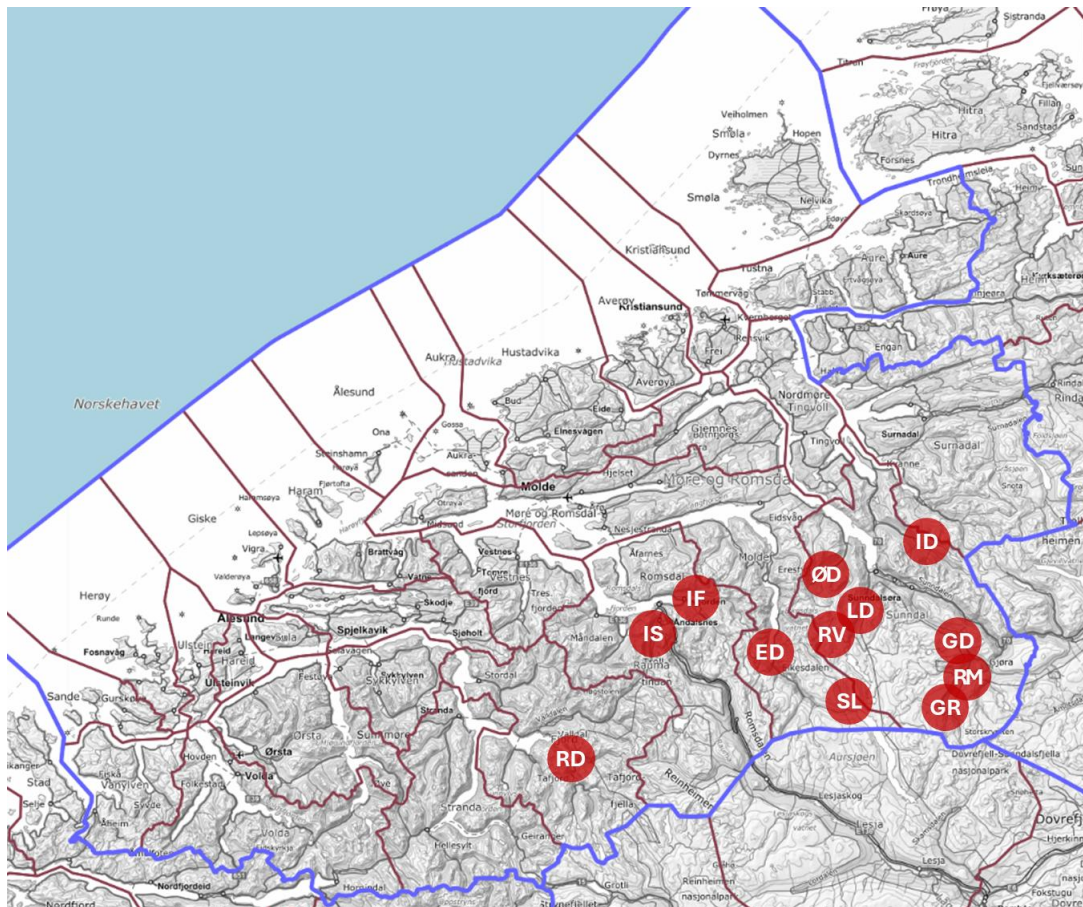
Innledning

Den indre delen av Møre og Romsdal består av høye fjell og dypt innskårne daler som munner ut i flere fjordsystemer. Godt lokalklima, rester av ekstensivt drevne kulturlandskap og til dels lite påvirket natur i bratte lier er livsgrunnlaget for en variert insektfauna med innslag av nasjonalt sjeldne arter. Mnemosynesommerfugl (*Parnassius mnemosyne*) og stor bloddråpesvermer (*Zygaena lonicerae*) er eksempler på truede sommerfuglarter med betydelige forekomster i fylket. I 2025 var det registrert over 4500 insektarter i den indre delen av Møre og Romsdal (Artskart, 2025). Målet var å samle mer kunnskap om insekter i indre strøk av Møre og Romsdal.

Materiale og metoder

Felles for lokalitetene var at de ligger i indre deler av Møre og Romsdal. Tidspunkt og antall besøk varierte fra tidlig vår til ut på høsten. Ved innsamling ble det brukt håv, lysfeller og gule fat. Sommerfugler har vært i fokus, men dels også biller og tovinger, samt mer tilfeldig andre grupper.

Medlemmer i Norsk Entomologisk Forening avd. Møre og Romsdal som har bidratt med observasjoner var Halvard Hatlen (HH), Geir Gaarder (GG), John Bjarne Jordal (JBJ), Eystein Oppdøl (EO), Øystein Folden (ØF), Perry Gunnar Larsen (PGL) og Steffen Adler (SA). Kartleggingene ble både gjennomført som fellesturer og ved innsats fra hver enkelt. For det meste var det snakk om helgebesøk på fritiden, men også enkelte besøk i ukedagene, dels kombinert med andre oppdrag i et par tilfeller. Undersøkte lokaliteter er vist i figur 1. I Sunndal kommune ble det observert insekter i Innerdalen (27.09.2025, HH, ØF, SA, EO), i Litjdalen (02.08.2025, SA), i Grødalen (17-18.08.2025, JBJ), på Røymoene (26.04.2025, SA), i Grøvudalen (21.04.2025, SA;

Figur 1. Insektlokalteter besøkt i 2025, Sunndal: Innerdalen (ID), Øksendalen (ØD), Litjdalen (LD), Grødalen (GD), Røymoen (RM), Grøvdalen (GR), Reinsvatnet (RV); Molde: Storslågen (SL), Eikesdalen (ED); Rauma: Isfjorden (IF), Isterdalen (IS); Fjord: Rødal (RD) i Tafjord.

17-18.05.2025, JBJ; 26.07.2025, ØF), ved Reinsvatnet (06-07.07.2025, JBJ) og i Øksendalen (29.05.2025, 22.06.2025, 31.07.2025, HH).

I Molde kommune ble det gjort observasjoner ved Storslågen (20.07.2025, SA) og ulike plasser i Eikesdalen (20.07.2025, SA; 30.06.2025, HH; 16-17.04.2025, 17-18.05.2025, 29-31.07.2025, 02-03.09.2025, GG; 13.-14.06.2025, PGL).

I Rauma kommune besøkte vi Isfjorden (11.05.2025, 14.07.2025, HH) og Isterdalen (06.04.2025, GG og SA).

I Fjord kommune ble Rødal i Tafjord besøkt (17.05.2025, 26.06.2025, PGL).

Resultater

Totalt registrerte vi 311 insektarter og 14 edderkoppdyrarter (tabell 1). Det ble mest funn av sommerfugler, biller og tovinger. I Eikesdalen ble det observert 195 arter.

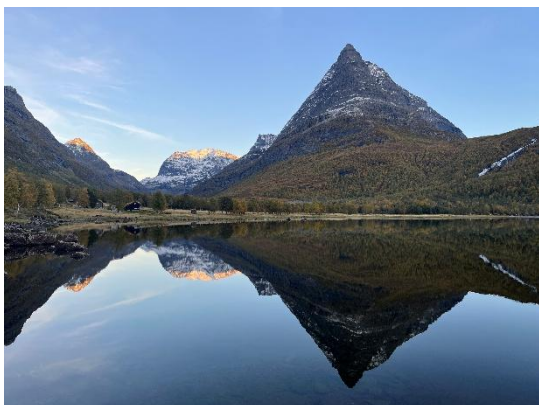
Tabell 1. Antall arter innen insektordener og edderkoppdyr registrert på lokaliteter i indre deler av Møre og Romsdal i 2025

Kommune	Sunndal						Molde		Rauma		Fjord	Antall arter
Lokalitet	Reinsvatnet	Grøvdalen	Røy-moen	Grø-dalen	Inner-dalen	Litj-dalen	Stor-slågen	Eikes-dalen	Ister-dalen	Isfjor-den	Tafjord, Rødal	
Sommer-fugler	13	7	2	2	10	6	4	97	19	7	11	148
Biller	1	2	1	1	16	3		30		4	3	53
Tovinger	2				10	3		26		2	5	45
Veps	1	2	3		7	1		12	1		4	28
Nebb-munner					4			19			1	22
Edderkopp-dyr			1		8			5				14
Vårfluer		1			5							6
Nettvinger								3				3
Støvlus					2							2
Steinfluer					1							1
Kaker-lakker								1				1
Nebbflyer								1				1
Saksedyr								1				1
Sum arter	17	12	7	3	63	13	4	195	20	13	24	325
Obser-vatører ¹	JBJ	JBJ, SA, ØF	SA	JBJ	HH, ØF, SA	SA	SA	GG, HH, PGL, SA	GG, SA	HH	PGL	

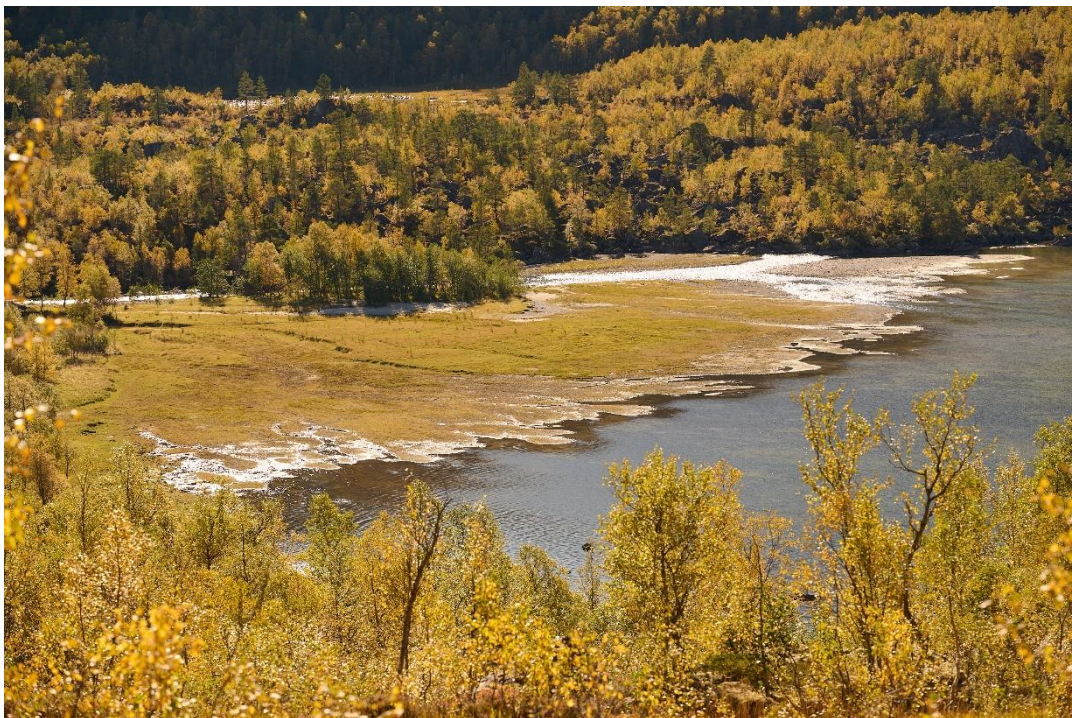
¹ JBJ John Bjarne Jordal, GG Geir Gaarder, HH, Halvard Hatlen, PGL Perry Gunnar Larsen, SA Steffen Adler, ØF Øystein Folden.

Rødlistearter

Blant insektartene vi registrerte i indre deler av Møre og Romsdal var det tre truede/nært truede arter, fire sommerfugler og en tovinge. En **alvesmyger** (*Pyrgus alveus*) EN ble sett i Eikesdalen ved Øvre Vike 20. juli (SA). Denne sommerfuglen er ikke tidligere registrert i Eikesdalen. Det var også første funn i Molde kommune. Tolv individer av **brunt vårfly** (*Cerastis leucographa*) VU ble fanget i lysfeller fordelt på fire lokaliteter i Eikesdalen den 17. april. Alle kjente forekomster i Midt-Norge av brunt vårfly ligger i den indre delen av Sunndalsfjorden og i Eikesdalen. **Almepraktmåler** (*Abraxas sylvata*) VU har sin nordgrense i Norge i Eikesdalen. Den ble funnet 14. juni sør for Hjellan i Eikesdalen (PGL). **Mnemosynesommerfugl** (*Parnassius mnemosyne*) NT ble funnet 26. juni i Rødal (PGL) som er en kjent lokalitet for arten. **Elegant midjebloomsterflue** (*Sphegina elegans*) (NT) hadde bare to tidligere registreringer i fylket før den ble håvet 30. juni i Eikesdalen (HH).

Innerdalstårnet (1452 moh) er et kjent landemerke i Innerdalen, 27. september 2025. Foto: SA.

På Renndølsetra i Innerdalen er det levende sæterdrift og et verdifult kulturlandskap, 27. september 2025. Foto: SA.

Utvalgte arter i Møre og Romsdal

Sommerfugler

Totalt registrerte vi 125 sommerfuglarter. I tillegg til de fire rødlisteartene registrerte vi en håndfull sjeldne sommerfugler. Tre arter var nye for fylket. Det er **månevikler** (*Eriopsela quadrana*) funnet ved Reinsvatnet i juli (JBJ), **bringebermåler** (*Mesoleuca albicillata*) funnet i Eikesdalen i mai (GG) og nattlysmøllen **Mompha idaei** funnet i juni i Eikesdalen (PGL).

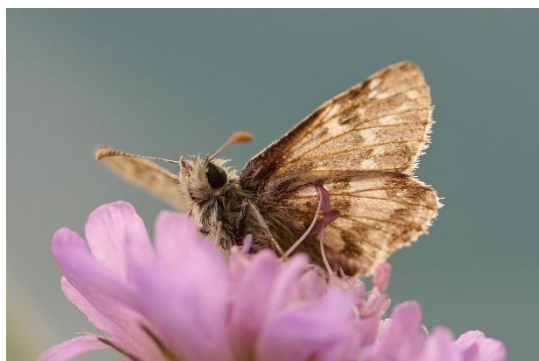

Almemåler (*Venusia blomeri*) ble funnet i Eikesdalen (GG) og er fra tidligere kjent derifra og fra Oppdølsstranda. **Brunt kilefly** (*Eugnorisma depuncta*) ble funnet i Eikesdalen som er eneste lokalitet for arten i fylket og nordgrense. **Gyllenbrunt metallfly** (*Autographa macrogamma*) ble sett på en rasmark i Litjdalen. Den har bare blitt sett en gang tidligere i fylket. **Myrbuemåler** (*Epelis carbonaria*) ble funnet i Grøvdalen. Arten har bare blitt sett to ganger tidligere i fylket. **Grå kveldvikler** (*Epinotia brunnichana*) ble funnet på Hjellan i Eikesdalen. Larver av **dvergbjørkspinner** (*Eriogaster arbusculæ*) så vi på Storslågen og tre eksemplarer ble funnet ved Reinsvatnet i begynnelsen av juli (JBJ). Et eksemplar av **rustdvergmåler** (*Eupithecia icterata*) ble fanget på Kjøtøyan i Eikesdalen (GG). **Fjellmåler** (*Glacies coracina*) har få observasjoner, men er trolig noe oversett. Ett eksemplar ble sett på Storslågen. Flekkmøllen **Incurvaria vetulella** ble fanget ved Reinsvatnet og var andre observasjon i fylket (JBJ). **Semioscopis strigulana** ble fanget i Øvre Vike i Eikesdalen var tredje observasjon i fylket 16.04.2025 (GG). **Brun engmott** (*Udea inquinatalis*) finnes det bare et eldre funn av i Geiranger. I 2025 ble den funnet ved Reinsvatnet i juli (JBJ).

Biller

Vi fant 50 billearter. Det var ett nytt fylkesfunn, kortvingen **Stenus labilis** som ble funnet på Innerdalsetra 27. september 2025 (HH).

Fra Eikesdalen kan det nevnes **metallhettebladbill** (*Cryptocephalus nitidulus*) og **Malthinus flaveolus**. I Innerdalen var **Chrysanthia geniculata**, **Helophorus brevipalpis** og **Phalacrus substriatus** de mest interessante funnene (HH). Det ble funnet to nye lokalitet for **skogsandjeger** (*Cicindela sylvatica*) i Grødalen (JBJ).

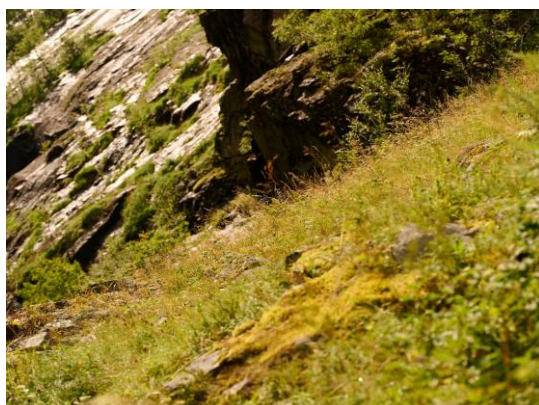
Alvesmyger (*Pyrgus alveus*) EN, Øvre Vike, 20.07.2025. Foto: SA. *Almepraktmåler* (*Abraxas sylvata*) VU, Eikesdalen, 14.06.2025. Foto: PGL.

Incurvaria vetulella og *månevikler* (*Eriopsela quadrana*), Reinsvassbu, Sunndal, 6. juli 2025. Foto: JBJ.

Brun engmott (*Udea inquinatalis*), ved Reinsvatnet, Sunndal, 7. juli 2025 (t.v.) og *Semioscopis strigulana*, Øvre Vike, Eikesdalen 16. april 2025 (t.h.). Foto: JBJ og GG.

Storura i Litjdalen, 2. august 2025 og Storslågan med Aursjøvatnet i bakgrunnen, 20. juli 2025. Foto: SA.

Metallhettebladbille (Cryptocephalus nitidulus) (t.v.) og Mathinus flaveolus (t.h.) fra Øvre Vike i Eikesdalen, 30. juni 2025. Foto: HH.

Helophorus brevipalpis, Renndølsetra, Innerdalen, 27. september 2025 og skogsandjeger (Cicindela sylvatica), Storvatnet, Sunndal, 18. august 2025. Foto: HH og JBJ.

Lysefellefangst i Isterdalen, 5-6. april 2025. Foto: SA.

Fjellbuskblomsterflue (*Parasyrphus tarsatus*), Reinvassebu, Sunndal, 6. juli 2025 (t.v.) og *Urophora stylata* fra Øvre Vike i Eikesdalen (t.h.). Foto: JBJ og HH.

Tovinger

Vi fant 50 arter av tovinger. I tillegg til den rødlistete elegant midjebloomsterflue (NT) fant vi noen nye og flere arter med få registreringer i fylket. Stråfluene (Chloropidae) ***Cetema myopinum*** og ***Melanum laterale*** er nye fylkesfunn og ble begge håvet på Lerheimskiftet i Rauma 14. juli 2025 (HH). Sørgemyggen ***Sciara hemerobioides*** ble registrert ny for fylket i Øksendalen 31. juli 2025 (HH). Storstankelbeinet ***Tipula irrorata***, ble funnet ny for fylket i Innerdalen 27. september 2025 (HH, ØF, SA). Den er ellers registrert og er ganske vanlig i våre nabofylker.

Møkkfluen ***Coenosia mollicula*** ble fanget i Innerdalen i september (HH, ØF, SA) og er bare en gang tidligere rapportert fra fylket. To eksemplarer av **fjellbuskblomsterflue** (*Parasyrphus tarsatus*) ble fanget ved Reinsvatnet i juli (JBJ). Det var tredje funn i fylket. En **gåtefotblomsterflue** (*Platycheirus occultus*) fanget i Eikesdalen i juni (HH) var sjette funn i Møre og Romsdal. Båndfluen ***Urophora stylata*** fanget i Eikesdalen i juni var andre funn i fylket (HH).

Nebbmunner

Vi fant 22 arter av nebbmunner i 2025. **Toprikktorntege** (*Adomerus biguttatus*) ble funnet i Eikesdalen i april (GG). Arten er fra tidligere bare kjent fra Frei og Kristiansund. **Errastunus ocellaris** og **Phylus coryli** ble funnet i Eikesdalen i juni (HH). For begge var dette tredje funn i Møre og Romsdal.

Nettvinger

Vi fant tre arter av nettvinger. **Hemerobius micans** har bare blitt funnet tre ganger tidligere i fylket.

Veps

Vi påviste 30 arter av veps. Den vingeløse darwinvepsen **Gelis spurius** ble funnet på Renndølsetra 27. september 2025 (HH, ØF, SA), som ny registrering i fylket. **Småvepsebie** (*Nomada obscura*) har relativt få funn i fylket og ble i 2025 funnet på Røymoen (SA).

Darwinvepsen *Gelis spurius*, Renndølsetra i Sunndal, 27. september 2025. Foto: HH.

Småvepsebie (*Nomada obscura*), Røymoen i Sunndal, 26. april 2025. Foto: SA.

Vårfluer

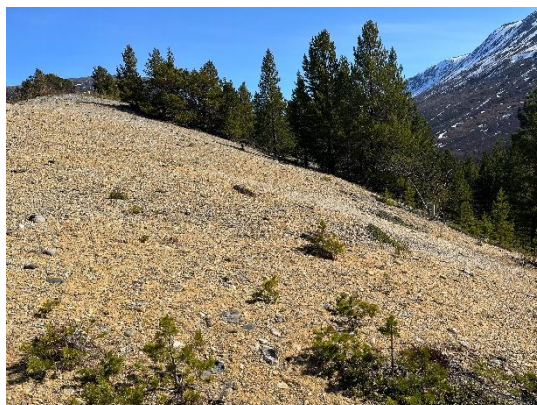
Vi registrerte seks vårfluearter. ***Chilostigma sieboldi*** ble funnet i Grøvudalen i april (SA) og var ny for Møre og Romsdal.

Vårflue (*Chilostigma sieboldi*), Grøvudalen, 21. april 2025. Foto: SA.

Edderkoppdyr

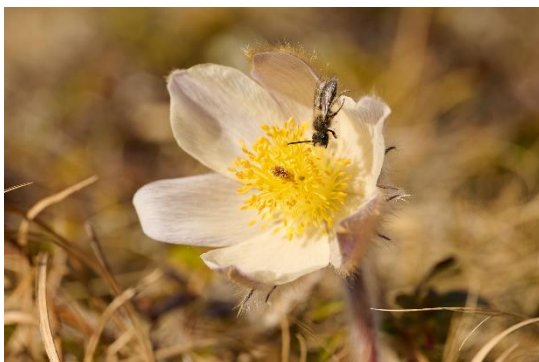
Vi registrerte 14 arter av edderkoppdyr. **Furumosskorpion** (*Chernes nigrimanus*) ble sett i Eikesdalen (GG) og **setermattevever** (*Poeciloneta variegata*) i Innerdalen (HH). For begge artene var det første registrering i fylket. **Firplettgrønnvever** (*Araniella alpica*) ble funnet i Eikesdalen (HH).

Skogsandjeger (Cicendela sylvatica) trives på grus og sand på Røymoen i Sunndal, 26. april 2025. Foto: SA.

Rødsildre (Saxifraga oppositifolia) og mogop (Pulsatilla vernalis) i Grøvdalen i Sunndal, 26. april 2025. Foto: SA.

En sandbie (Andrena sp.) besøker en mogopblomst (Pulsatilla vernalis) på Fegran i Grøvdalen i Sunndal, 26. april 2025. Foto: SA.

Konklusjon

Norsk entomologisk forening avdeling Møre og Romsdal registrerte 311 insektarter i indre strøk av Møre og Romsdal i 2025. Av disse var fem truede arter og ti arter ble for første gang registrert i Møre og Romsdal. Det ble også registrert 14 arter av edderkoppdyr og to av disse var nye i fylket. En stor andel av artene vi registrerte var sommerfugler. En stor andel av funnene ble gjort i Eikesdalen. Resultatet viser at vi fortsatt kan gjøre nye, interessante og viktige forvaltningsrelevante funn av insekter i Møre og Romsdal selv med begrenset innsats.

Etterord

Sju av medlemmene i fylkeslaget har aktivt bidratt i kartleggingen og seks medlemmer deltok i høstsamlingen på Tingvoll. På samlingen ble det studert foto og belegg fra kartleggingen. I tillegg ble det vist en presentasjon fra et tidligere Sabima-prosjekt. Medgått tid til frivillig arbeid er vanskelig å estimere og 160 timer er antagelig et forsiktig anslag for feltarbeid og etterarbeid med artsbestemming og registrering. Selv om det bare ble kartlagt lokaliteter i Møre og Romsdal ble det en god del transport. Vi takker Sabima for støtte som gjorde dette arbeidet mulig.

Referanser

Artskart (2025) Artskart, Artsdatabanken. Tilgjengelig fra:
<https://artskart.artsdatabanken.no> (08.11.2025).